

POSUDEK VEDOUCÍHO DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno diplomanta/diplomantky:	Valentina Němec
Téma práce:	Právní režim hlubinného úložiště radioaktivních odpadů
Rozsah práce:	92 s.
Datum odevzdání práce:	12. 12. 2018

1. Aktuálnost (novost) tématu

Autorka si iniciativně zvolila téma, které je nejen pro Českou republiku, ale i pro každý stát, který využívá jadernou energii pro energetické účely (a produkuje v tomto důsledku vysoko radioaktivní odpady a vyhořelé jaderné palivo) klíčové. Všechny tyto státy v současnosti stojí před výzvou zřídit na svém území hlubinné úložiště radioaktivních odpadů, které bude sloužit jejich finálnímu ukládání.

Výše uvedená nutnost je podtržena nejenom závazky, plynoucími z mezinárodního práva (Společná úmluva o bezpečnosti při nakládání s radioaktivními odpady a s vyhořelým jaderným palivem), ale také povinností, plynoucími z evropského práva (směrnice Euratomu z r. 2011).

Současně se jedná o tematizování zařízení, které žádný ze států světa zatím neuvedl do provozu (nejblíže k tomuto kroku jsou v současnosti Finsko a Švédsko) a současně bude jeho aktivní provoz a následné uzavření a monitorování probíhat v relativně vzdáleném časovém horizontu ode dneška (např. s uzavřením prvního úložiště, které bude zřízeno ve Finsku, se počítá kolem r. 2150). Pojednat v této souvislosti k právnímu režimu tohoto zařízení je proto nesmírnou výzvou.

Problematicke je v zahraniční odborné literatuře věnována značná pozornost. Je proto záslužné, že se autorka tématu chopila a rozpracovala jej z perspektivy našeho veřejného práva.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Výše uvedené skutečnosti implikují značnou náročnost tématu. Za prvé – jedná se o téma na pomezí práva, technických a přírodních věd, přičemž právní problémy nelze zdárně zpravovat bez důvěrnější znalosti technických a přírodovědných souvislostí. Za druhé – právní režim hlubinného úložiště je tvořen normami celé řady právních odvětví, a to jak veřejného (povolovací procesy, licencování provozovatele, dozor, financování), tak soukromého práva (odpovědnost provozovatele za škody). Za třetí – jedná se o téma, které bude rezonovat zejména ve vzdálené budoucnosti. Analýza „právního režimu“ hlubinného úložiště je proto *per se* právní futurologií.

S ohledem na nastíněné aspekty tématu lze jenom ocenit, že se autorka pro jeho zpracování z právní perspektivy rozhodla.

3. Formální a systematické členění práce

Práce je logicky členěna do sedmi částí, přičemž právní z nich se zabývá vysvětlením termínu „hlubinné úložiště“, druhá mezinárodními aspekty, třetí se zabývá institucionálním a finančním zabezpečením projektu hlubinného úložiště, čtvrtá, pátá a šestá dále správními procesy, které bude nutné provést s ohledem na realizaci projektu hlubinného úložiště v budoucnosti. Konečně sedmá část je věnována aktuálnímu stavu realizace projektu hlubinného úložiště. Autorka se zde zabývá také aktuální diskusí nad návrhem zvláštní právní úpravy, která by měla pro futuro upravit některé otázky spojené s realizací tohoto záměru.

4. Vyjádření k práci

Na práci je zapotřebí ocenit skutečnost, že staví nejenom na solidních teoretických základech, ale prokazuje i schopnost aplikovat existující právní úpravu v konkrétních okolnostech. Je třeba předeslat, že autorka si zvolila nelehké téma, které je za současné situace aktuální a které má nejenom teoretické, ale i dalekosáhlé praktické konsekvence.

Autorka si zvolila docela komplikovanou materii, ve které se prolínají ne zcela přehledné právní úpravy veřejnoprávních předpisů s prvky požadavků unijní normotvorby. Na tomto místě lze konstatovat, že autorka zadaný úkol zvládla výtečně. Její argumentace je racionální a objektivní. V jednotlivých pasážích nechybí i odkazy na existující judikaturu. Autorka také pečlivě pracuje s tuzemskou odbornou literaturou ke zvolenému tématu. Práci považuji za výtečné a v tuzemské odborné literatuře zcela ojedinělé a komplexní zpracování tématu.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Autorka si v úvodu vytkla cíl podat analýzu právního režimu hlubinného úložiště radioaktivních odpadů, které má být v budoucnu zřízeno na území České republiky, a to z perspektivy správního (veřejného) práva. Mám za to, že nastíněný cíl byl autorkou naplněn, přičemž autorka se v některých pasážích věnuje i souvisejícím občanskoprávním aspektům předmětné problematiky.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Autorka pracovala při přípravě předkládané diplomové práce zcela samostatně. Práce vykazuje zcela minimální shodu (méně než 5 procent) s jinými autorskými díly, lze tedy konstatovat, že je prostá plagiátorství. Autorka řádně cituje a odkazuje na jí dostupná související díla.
Logická stavba práce	Logickou výstavbu práce lze označit za adekvátní předmětnému tématu. Autorka se v úvodu zabývá vymezením problematiky a následně objasňuje souvislosti mezinárodní, institucionální, povolovací atd. Jednotlivé kapitoly jsou dále systematicky rozčleněny do dříve oddílů. Práci nechybí závěr, podávající celkové shrnutí poznatků, ke kterým dospěla.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Autorka pracuje s dostupnými domácími zdroji a řádně na ně odkazuje. Je třeba vyzvednout její práci s existující judikaturou, pojednávající o aktuálně probíhajícím povolovacím procesu.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Autorka se v jednotlivých pasážích zevrubně věnuje jednotlivým tématům a podává jejich analýzu. K vybraným aspektům se nebojí vyslovit svůj vlastní názor. Hloubku provedené analýzy lze označit za zcela odpovídající nárokům, klademým na tento typ kvalifikační práce.

Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Zcela odpovídá nárokům, kladeným na tento typ kvalifikační práce.
Jazyková a stylistická úroveň	Jazyková a stylistická úroveň je na vysoké úrovni, co je zapotřebí ocenit i z toho ohledu, že český jazyk není autorčiným rodným jazykem.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

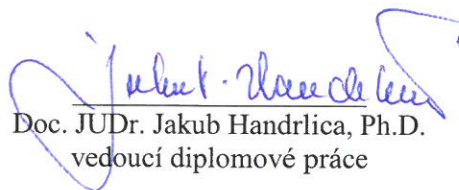
Práce je zpracována na solidní úrovni, proto položím dva dotazy, které jsou spíše diskuzní povahy a které mohou autorku případně pro futuro insiporat k další tvůrčí akademické činnosti v této oblasti:

1. Autorka se v práci marginálně dotýká i otázky mezinárodního úložiště, které je také jedním z diskutovaných řešení, které se v souvislosti s nutností ukládat vysoce radioaktivní odpady a vyhořelé jaderné palivo nabízí. Jedná se buď o opci, že Česká republika uloží radioaktivní odpady vyprodukované na svém území v mezinárodním (sdíleném) úložišti na území jiného státu, nebo – naopak – o opci, že mezinárodní úložiště bude zřízeno na území České republiky a bude sloužit jak pro ukládání tuzemských, tak i cizích odpadů. Jaké výhody a jaké nevýhody by pro Českou republiku v obou těchto opcích plynuly?

2. Další alternativou (vedle ukládání v mezinárodním úložišti v cizině) k zřízení hlubinného úložiště na území České republiky je přepracování vyhořelého jaderného paliva (buď v tuzemsku, nebo v zahraničí). Přepracování v zahraničí v současnosti upravuje např. bilaterální smluva o spolupráci v jaderné energetice mezi Českou republikou a Ruskou federací. Jakým způsobem je v ní řešen problém finální odpovědnosti za nakládání s odpady, které v důsledku přepracování vzniknou?

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Rád doporučuji práci k obhajobě.
Navržený klasifikační stupeň	Výborně.

V Praze dne 7. ledna 2019

 Doc. JUDr. Jakub Handrlica, Ph.D.
 vedoucí diplomové práce